

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยภูมิ
ผู้ดำเนินการวิจัย	ดร. วัชรยุทธ บุญมา และนางนาริรัตน์ ภักดีศิริวงษ์
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ปี พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) เพื่อนำเสนอกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชนจังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการวิจัย เลือกพื้นที่วิจัยจากชุมชน 2 แห่ง ในเขตอำเภอนีนสง่า จังหวัดชัยภูมิ

จากการศึกษาพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชนประสบกับปัญหาด้านจำนวนของผู้เข้ามามีส่วนร่วม สืบเนื่องจาก ชุมชนไม่เห็นความสำคัญและขาดความตระหนักในบทบาทดังกล่าว และชุมชนมองว่าแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชนเป็นบทบาทและภาระหน้าที่ของรัฐที่ต้องดำเนินการให้กับชุมชน 2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเริ่มต้นจากการที่ชุมชนค้นหาวิธีการที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนัก โดยใช้ฐานของแกนนำ นักวิชาการ เครือข่ายชุมชนต้นแบบเข้าร่วมผสมผสานการพัฒนา ซึ่งผลของกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วม ชุมชนมีความพึงพอใจและร่วมสร้างพันธะสัญญา ร่วมกันในการขยายผลเพื่อให้การมีส่วนร่วมของชุมชนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความมั่นใจ และเข้าใจถึงแนวทางการดำเนินกิจกรรมจัดทำแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน แต่ต้องการชุมชนพี่เลี้ยงคอยให้ข้อเสนอแนะและเสริมสร้างกำลังใจ 3) กระบวนการพัฒนาเริ่มจากเทคนิคสามผสาน ได้แก่ นักวิชาการ นักพัฒนา และแกนนำชุมชน ร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ร่วมกัน และให้ชุมชนได้ดำเนินกิจกรรมภายใต้พันธะสัญญาร่วมของชุมชน

ข้อเสนอเชิงนโยบายคือ ชุมชนต้นแบบสร้างเครือข่ายโดยทำหน้าที่เป็นชุมชนพี่เลี้ยงให้กับชุมชนที่ประสบกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน

คำสำคัญ: การพัฒนา, แผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน, การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วม